

DR/2010/01378/
004533

Ing. Juraj Kvietok, Hlboká cesta 1, 811 04 Bratislava

ÚSTAV PAMÄTI NÁRODA	
PODATEĽNÁ	
Došlo: 27 SEP. 2010 / 004533	
Číslo:	
Prílohy: 7	Vybavuje:

Ústav pamäti národa

Námestie slobody 6
817 83 Bratislava 15

Bratislava, 27.9.2010

Vec: stanovisko k agende „arizácia“, Koloman Kvietok, Prešov

Na internetovej stránke ÚPN v skupine „arizátori“ je uverejnené aj meno môjho otca – Koloman Kvietok, Prešov, v súvislosti s arizáciou obchodu s textilným tovarom Jozefa Lehnera. Zaráža ma, že pri posudzovaní preberateľov židovského majetku sa vôbec nebral ohľad na to, či išlo o dobrovoľnú alebo násilnú arizáciu.

Keďže moje spomienky na rozhovory s otcom, doplnené spomienkami mojej ešte žijúcej mamičky, hovorili o dobrovoľnej, medzi mojím otcom a p. Lehnerom dopredu dohovorenej arizácii, navštívil som Štátny archív Prešov – Nižná Šebastová a Okresný archív Prešov so zámerom ozrejmiť si dnes už skoro zabudnuté skutočnosti.

V Okresnom archíve Prešov som získal dokument z 18.12.1940 vydaný Ústredným hospodárskym úradom Bratislava, v ktorého prílohe je uvedený zoznam „dobrovoľných arizácií“ a pod č.2 (príloha č.1) je uvedený aj môj otec, ešte pod pôvodným menom Koloman Virágh, keď meno si poslovenčil následne v r. 1941. Celá arizácia prebehla naozaj dobrovoľne, nadväzovala na vzájomnú dôveru z dlhoročného pôsobenia otca v obchode p. Lehnera, kde sa môj otec vyučil za predavača (príloha č.2).

Toto moje tvrdenie potvrdzujú aj ostatné archívne materiály, ktoré som pri hľadaní v Štátnom archíve získal, keď v rámci arizácie založili spoločnú firmu s dobrovoľnou dohodou o mejetkových podieloch vo firme.

Žiaľ, napriek dohodám medzi otcom a p. Lehnerom, situácia v danom čase na Slovensku ich spolupráci nepriala a p. Lehner na základe Vyhlášky predsedu Ústredného hospodárskeho úradu v Bratislave č.130 / 1942 musel ku 1.4.1942 firmu opustiť (príloha č.3). Otec viedol firmu sám až do 11.6.1945, kedy firma prešla pod tzv. „národnú správu“ a Výmerom Okresného národného výboru v Prešove, z 2.10.1945, sa „národným správcom“ stala pani Erna Lehnerová, manželka pána Jozefa Lehnera (prílohy č.4,5,6,7). Otec ostal zamestnancom firmy až do jej zániku v r.1948, keď bola znárodnená.

Pre informáciu uvádzam niekoľko mne a našej rodine známych skutočností z toho obdobia. Pán Lehner, keď v r. 1942 musel kvôli vtedajším zákonom Slovenského štátu odísť z firmy, vycestoval do Palestíny. Jeho manželka Erna sa ukrývala vo Vysokých Tatrách,

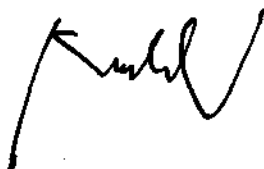
kde jej môj otec počas vojnových rokov posielal rôzne výpomoci finančného aj materiálového charakteru, čo bolo v tom čase pomerne rizikové konanie. Počas tohto obdobia mala rodina pána Lehnera u mojich rodičov uskladnenú rôznu výbavu svojej domácnosti (rádio, koberce, riad, obrazy), ktoré si po skončení 2.svetovej vojny prevzala nazad.

Záverom si dovoľím poznamenať, že na základe mnou hore uvedených skutočností o spolupodnikaní môjho otca s pánom Jozefom Lehnerom v období Slovenského štátu je zverejnenie zoznamu arizátorov Ústavom pamäti národa bez vyjasnenia pojmov a uvedenia súvisiacich faktov veľmi zavádzajúce.

Zverejnenie „činnosti“ môjho otca považuje celá naša rodina za postih. Ak sa už robí takýto výskum, bolo by vhodné robiť ho podrobnejšie, aby sa postrehol rozdiel medzi arizáciou a arizáciou! Viem, že bola by to ťažšia a na čas náročnejšia práca, ale určite aj s objektívnejším výsledkom. Takto je výsledok zverejnený Ústavom pamäti národa pre niektorých ľudí veľmi tvrdý, najmä ak sa snažili vtedy možným spôsobom pomáhať židovským spoluobčanom a označenie „arizátor“ v tomto prípade je pre nich a rovnako aj pre ich najbližších veľmi dehonostujúce.

Očakávam, že zo strany ÚPN bude snaha o vyjasnenie faktov, upresnenie údajov a ich náležité zverejnenie. V opačnom prípade ostane, bohužiaľ, činnosť Ústavu v tejto problematike zpochybnená. Tiež očakávam vyjadrenie zo strany Ústavu pamäti národa k môjmu listu.

S pozdravom

- Prílohy: č.1/ list Ústredného hospodárskeho úradu Bratislava z 18.12.1940 s prílohou o dobrovoľnej arizácii, spolu 2xA4.
č.2/ žiadosť Kolomana Kvieta o zápis novoutvorenej obchodnej spoločnosti do Obchodného registra z 19.12.1941, spolu 3xA4.
č.3/ zápis verejnej obchodnej spoločnosti do Obchodného registra z 23.12.1941, 1xA4.
č.4/ Výmer Okresného úradu v Prešove, číslo 7.554/1942, výpoveď p.Lehnera z firmy, 1xA4.
č.5/ Výmer Okresného národného výboru v Prešove z 2.10.1945 o uvalení národnej správy, 1xA4.
č.6/ Rozhodnutie Krajského súdu Prešov o zápise Erny Lehnerovej za národnú správkyňu z 5.3.1946, 1xA4.
č.7/ prehlásenie Erny Lehnerovej, národnej správkyne z 7.12.1946 o označovaní firmy, 1xA4.

Ústredný hospodársky úrad.

Číslo podacie: 20.345/III-1940.

Bratislava 18. dec. 1940.

Vec: Urýphlené predloženie
arizačných spisov.

[Signature]
Lehota 3 dní !

Všetkým župným a okresným úradom,
do rúk pp. županov a okr. náčelníkov.

V smysle nariadenia číslo 222/40 Sl. z. žiadam Vás,
aby ste urýchlene predložili - pokiaľ sa už tak nestalo -
všetky spisy týkajúce sa arizácie židovských podnikov, ako
aj všetky doterajšie zprávy dôverníkov a dočasných správ-
cov a podobných hlásení.

Skutkový stav mi oznámte a podajte aj prípadnú ne-
gatívnu zprávu k uvedenému číslu.

Na stráž !

Predseda:

M o r á v e k v. r.

Za správnosť vyhotovenia
prednosta výpravne :

[Signature]

OKRESNÝ ÚRAD PREŠOV.			
20 XII. 1940		33908	
ZAPEČENÉ	UŠKODENÉ	POVRATNÉ	PRÍLOHY
—	//	—	—

Vyhľadal som všetky dobrovoľné arizácie a predložil v stave v
akom sú, t.j. niekde bez akéhokoľvek vyšetrenia.

2./Jozef Lehner, Prešov, Hlinkova 24, obchod text. tovarom, arizá-
tor Koloman Virágh, čís. spisu 26955/1940, exp. 25. 11. 40.
3./Adolf Gottlieb, Prešov, Štefánikova 2, Gábor Ábrahám.

Slávnemu

KRAJSKÝ SÚD V PREŠOVE	
DOŠLO: 22 DEC. 1941	
KRAT	RUBRIK
PRÍL. v PŮVOD	PRÍL. v OPISE
Rajskému súdu	

čo súdu obch. registra

v Prešove. -

Ž i a d o s ť :

K o l o m a n a K v i e t k a a spol.obchod textilným
 tovarom v Prešove, Hlinková ul.č.132.

3.prilohy:

o zápis novoutvorenej ver.obch.
 spol.do obchodného registru.

Dolupodpísaní uťvorili sme verejnu obchodnú spoločnosť pod firmou Koloman Kvietok a spol., obchod textilným tovarom v Prešove.

Uctive prosíme, aby v smysle rozhodnutia sl. ÚHÚ. v Bratislave pod číslom 46.086/III-4-941, zo dňa 23. októbra 1941, bola táto naša novoutvorená firma ako verejná obch. spol. do obchodného registra zapísaná.

Znenie firmy: Koloman Kvietok a spol. predtým Jozef Lehner

Predmet podniku: obchod textilným tovarom vo veľkom a v malom

Sídlo firmy: Prešov, Hlinková ul. č. 132.

Útvar: verejná obchodná spoločnosť odo dňa 20. XI. 1941

Verejní spoločníci: Koloman Kvietok, obchodník v Prešove, Bardejovská 7

Jozef Lehner, obchodník, Záhradná ul. č. 4.

K zastupovaniu spoločnosti je oprávnený: Koloman Kvietok.

Účast' na majetku, zisku a ztrате spoločnosti: Koloman Kvietok 76%,

Jozef Lehner 24%.

K zápisu pripojujeme: št. obč. Kolomana Kvietka a
živnostenský list Kolomana Kvietka
resp. novoutvorenej spoločnosti.

Značenie firmy deje sa tým spôsobom, že pod napísané, alebo tlačené znenie firmy, podpíše sa Koloman Kvietok samostatne, alebo so Jozefom Lehnerom kolektívne.

Podpis Kolomana Kvietka je:

Podpis Jozefa Lehnery je:

Číslo : 1455/1941.

Ja, *Koloman Kvietok*, *Jozef Lehner*, tade mojej ones pod týmto číslom spísanej zápisnice hodnoverne svedčím, že osobne mne známi pán Koloman Kvietok

5

a pán Jozef Lehner, obchodníci, bytom v Prešove, Hlinková ul.č.
132. - tieto listinu predomnou vlastnoručne podpísali. - - - - -

V Prešove, dňa 19-ho devätnástého decembra roku 1941-ho tisícdeväťsto
štyridsaťprvého. - - - - -

Stankovič
verejný notár. -

Firm 1531/41
B IV 579-1

Zápis verejnej obchodnej spoločnosti.

Zapísaná bola do obchodného registra v odd.B firma :

Sídlo firmy: Prešov, Hlinkova ul.č.132.

Znenie firmy: Koloman Kvietok a spol., predtým Jozef Lehner.

Predmet podnikania: obchod s textilným tovarom vo veľkom a v malom.

Útvar: verejná obchodná spoločnosť od 20.novembra 1941.

Verejní spoločníci: Koloman Kvietok, obchodník, Prešov, Bardejovská ul.č.7 a Jozef Lehner, obchodník, Prešov, Záhradná ul.č.4.

K zastupovaniu spoločnosti je oprávnený Koloman Kvietok.

Značenie firmy deje sa tým spôsobom, že pod napísané alebo tlačené znenie firmy, podpíše sa Koloman Kvietok samostatne alebo s Jozefom Lehnerom kolektívne.

Účasť na majetku, zisku a strate spoločnosti: Koloman Kvietok v 76 % a Jozef Lehner v 24 %.

Prešov 23.XII.1941. B IV 579.

-----o-----

Podanie Firm 1531/41 je kolikované kolikami za Ks 50.-

Inzertné zaplatí firma.

Krajský súd v Prešove, odd.V.

dňa 23.decembra 1941.

W. V. V. V. V.

V.K.doruč:

súdny radca.

1. Fa Koloman Kvietok a spol., predtým Jozef Lehner, Prešov, Hlink.132,
2. Koloman Kvietok, Prešov, Bardejovská 7,
3. Jozef Lehner, Prešov, Záhradná č.4,
4. Min.dopr.a ver.prác rezort poštový Bratislava,
5. Sud.ustred.oznam.v Bratislave,
6. Okresný úrad v Prešove,
7. Daňový úrad v Prešove,
8. Daňová správa v Prešove,
9. Okr.fin.riad.v Prešove,
10. Obch.a priem.komora v Prešove,
11. spisy.

Príslušný zápis na strane 114-IV sväzku vykonal:

P. P. P. P. P.
s.k.revident.

2

OKRESNÝ SÚD V PREŠOVE

10. OKTÓBER 1942

KURSK

Okresný úrad v Prešove, ako živnostenský úrad I. stolice.

Číslo:/1942.

Predmet: Prešov, výpoveď
dočasného spoločenského pomeru, ohláska živ-
nosti.

V Ý M E R.

... Koloman Kyietok narodený dňa ... 2. V. 1912.
v Prešove príslušný do obce ... Prešov okres:
bytom v Prešove, Záhrady oznámil dňa
pod číslom:/1942 že:

1./podľa vyhlášky Predsedu Ústredného hospodárskeho úra-
du v Bratislave číslo 130/1942 Úr. novín vypovedal ku 1. apr. 1942
spoločenský pomer Židovi ... Jozefovi Lehnerovi narodenému dňa

... v bytom v Prešove
2./po tejto výpovedi zanikla doterajšia verejná obchod-
ná spoločnosť ... Koloman Kyietok a spol. v Prešove ... Hlinkova
ulica č. 122a vracia podľa §-u 241 zák. č. 259/1924 Sb. z. a nar.
navždy živnostenský list tejto spoločnosti vydaný okresným úradom
v Prešove dňa ... 11. 12. 1941. pod číslom:

3./ohlasuje, že horamenovenou spoločnosťou prevádzanú živ-
nosť - obchod s textilným tovarom vo veľkom a malom

bude sám prevádzať so sídlom v Prešove ... Hlinková ... ul. č. 122a

Oznámenie ad. 1./beriem podľa hl. V. písm. d. vyhl. č. 130
z roku 1942 Úr. novín na vedomosť.

Ďalej oznámenie ad. 2./beriem podľa §-u 241 zák. č. 259/
z roku 1924 Sb. z. a nar. na vedomosť s tým, že zanik živnostenského
oprávnenia som poznačil v živn. registre obce ... Prešov ... pod pol.

Nakoniec beriem ohlásku ad. 3./ podľa §-u 2 nar. č. 359
z roku 1940 Sl. zák. a zák. č. 259/1924 Sb. z. a nar. na vedomosť s
uľavami podľa §-u 179 nar. č. 198/1941 Sl. zák. s tým, že prevádza-
ním živnosti môže byť hneď započaté.

Po právoplatnosti tohto výmeru bude stránka vydaný ži-
vnostenský list.

Proti tomuto výmeru možno podať odvolanie do 15 dní odo
dňa doručenia prostredníctvom okresného úradu na župný úrad v
Prešove.

O tom upovedomujem:

- 1./Okresné živnostenské zväzky v Prešove,
- Obchodné grémium v Prešove,
- 2./Obchodnú a priemyselnú komoru v Prešove,
- 3./Horamenoveného žiadateľa,
- 4./Policačné riaditeľstvo v Prešove,
- 5./Dobrovu správu v Prešove,
- 6./Krajský súd firemné oddelenie v Prešove.

v Prešove, dňa 3. 10. 1942...

Na stráž!
Okresný náčelní:

OKRESNÝ NÁRODNÝ VÝBOR V PREŠOVE
12. OKT. 1945

345
1106-4/45

Okresný národný výbor v Prešove.

Číslo: 2297/45

Prešove dňa 2. okt. 1945

Predmet: Uvalenie národnej správy.

V ý m e r .

Okresný národný výbor v Prešove podľa § 7 nar.čís.50/1945

Sb.nar.SNR z 11.VI.1945 uvaľuje

n á r o d n ú s p r á v u

na Kvietok Koloman, obchod textilným tovarom v Prešove

a za národného správcu menuje Lehnerovú Znu, Prešov

Dôvody: Súčasne sa ruší výmer ONV v Prešove č.12.06/45 zo dňa 12.VIII.45
Národná správa uvalená podľa §-u 3 nar.SNR č.50/45 sa ponecháva.
leho podnik bol organizovaný

Národný správca je povinný pri vykonávaní svojej funkcie presne zachovávať všetky zákonné ustanovenia, najmä ustanovenia nariadenia č.50/1945 Sb.n.SNR ako aj všetky smernice vydané pre národných správcov Poverenictvom SNR pre priemysel a obchod.

Proti tomuto výmeru je možno odvolať sa do 15 dní odo dňa doručenia na Poverenictvo SNR pre obchod a živnosti bez odkladného účinku.

O tom sa upovedomujú

1./ Poverenictvo SNR pre priemysel a obchod, odbor III/1 a odbor III/2 v Bratislave.

2./ Daňová správa v Prešove

3./ Daňový úrad v

4./ Obchodná a priemyselná komora v Košiciach

5./ Živnostenské spoločenstvo./Obchodné grémium/v Prešove

6./ Okresný súd, ako súd, pozemkoknižničný v

aby podľa § 14.nar.SNR previedol zápis poznámky národnej správy v pozemkových knihách. Za tým účelom sa správca žiada, aby vstúpil do styku s príslušným súdom a bol nápomocný pri zistení pozemkoknižničných telies.

7./ Krajský súd, ako súd firemný s požiadaním, aby tohože § previedol zápis poznámky o uvalení národnej správy a mená správcu, ak firma /podnik/ je vo firemnom registri zápisaná/Prešov/

8./ Majiteľ držiteľ a nájomca podniku Kvietok Koloman, Prešov

9./ Národný správca Lehnerová Zna, Prešov, Slov. ul. č.80

10./ ONV v Prešove

Tajomník:

Predseda:

Ditmar

Lehnerová Zna

Firm 345
AIII 1106-4/45

Zmeny a dodatky pri firme zapísanej.

Zapísané boli v obchodnom registre v odd.A pri firme:
Sídlo firmy: Prešov.

Znenie firm,: Koloman Kvietok, obchodník s textilným to-
varom vo veľkom a v malom,

tieto zmeny:

Poznačuje sa, že výmerom Okresného národného
výboru v Prešove, zo dňa 2.okt.1945 uvalená bola národná sprá-
va a zapisuje sa ako národná správa, na Erna Lehnerová z Prešova.

Prešov 5.III.1946. A III 1106. /S.ú.o.1442/44:/

-----o-----

Zápis sa stal na návrh Okresného národného výbor
v Prešove.

Inzertné zaplatí firma.

Národný správca sa vyzýva, aby do 15 dní pred-
ložil svoje okresným súdom alebo verejným notárom overené fi-
remné podpisy.

Krajský súd v Prešove, odd.V.,
dňa 5.marca 1946.

V.K.doruč:

- 1.Firma.
 - 2.S.ú.o.v Bratislave,
 - 3.Erna Lehnerová z Prešova,
 - 4.Spisy
 5. *Spis na a 1. kvarta*
 6. *okl. a pri tom*
 7. *min. správa*
- 2.4.1946*

Nezly
sen. predseda:

Príslušný zápis na str. 13 sv. AIII
vykonaný: *J. Jušák*

Firm 1463 146
00540-8

Firmitné prehlásenie.

Ja nižepodpísaná Erna Lehnerová, ako národná správkyňa fy Koloman Kvietok, obchodník s textilným tovarom vo veľkom a v malom v Prešove, budem túto firmu značiť takto:

Spisovateľ fy Koloman Kvietok
ERNA LEHNEROVÁ
textilný obchod
PREŠOV, Stalinova 132.

Lehnerová Erna...

Číslo: 1681/46.

zápisnice... m spísanej mojej
Erna Lehnerová, ako národná správkyňa fy. Koloman - Kvietok, obchodník s textilným tovarom vo veľkom a v malom, Prešov, obyvateľka v Prešove, Stalinova č. 132., - - uznala predo mnou, že túto listinu vlastnoručne podpísala. V Prešove dňa 7-siedmeho decembra roku 1946- tisícdeväťstoštyridsaťšesť. - - - - -

verejný notár.